

Velmocenší ministři zahranických záležitostí.

PRO POKROK UPRAVIL OTAKAR CHARVAT

ZA starých dobřích časů většina politických vyjednávání mezi národními byla vyřizována panovníky samotnými. Když pak potentáti byli příliš zabíhnuti, přetíženi starostmi o jiné záležitosti anebo příliš pohodlnými, řízení záležitostí s jinými zeměmi svěřeno bylo vysluhačům, kteří měli vystupovat jako prostředníci mezi jednotlivými panovníky. Ale tato vysluhači nepodávají nyní své zprávy přímo panovníkovi samotnému, nýbrž v přiběhlé posledních dvou století vytvořeni byli jakýsi druh předáka diplomatických ve formě ministrů pro zahraniční záležitosti, čili sekretářů státu, jak my nazýváme úředníka v stejném stupni v kabinetě ve Washingtoně.

Tento úředník má velice důležité úkol. Má udržeti svoji zemi mimo válku, anž tato ztratila by svůj prestige a jeho zisk a má se snažiti, aby udržela si obojí. V Evropě zahraniční záležitosti a válka byly věci, o kterých mluveno bylo stejně důležitě. Diplomacie státnictví v Evropě vždy vycházelo z předpokladu, že "Evropa nalézá se stále ve stávu války, zjevné nebo skryté."

Kdyby ministři zahraničních záležitostí v Evropě souzeni byli podle theorie, že úspěch leží v odložení války a skrytosti, pak anglický ministr zahraničních záležitostí, Grey, berlínský Jagow a petrohradský Sazonov museli by byli považováni za neúspěšné. Ale skutečnost je, že za léta ministrů v jednání nalézá se duch jejich vlastního lidu a to mnoho znamená v diplomacii dnešních dnů, neboť Machiavellianská era minula a jednotliví státníci jsou podlézání veřejnému mínění své země. Očekává se od nich spíše řešení práce nežli vyehratost a dnes není v Evropě zaměstnanějších a tížší pracujících lidí než tyto ministři zahraničních záležitostí.

Sir Edward Grey, anglický ministr zahraničních záležitostí, má lež se ze všech velmocenských ministrů v úradě nejdle. Je jediným z nich, který nalézá se v úradě plyně deset let. Zahraniční ministři jiných velmocí, kteří nalézá se v úradě v roce 1905, kdy sir Grey ujal se řízení tohoto úradu, zemřeli anebo vyvedli neúspěšnost ve vázné chvíli. Povinnosti zahraničních ministrů šest velmocí evropských, Anglie, Francie, Ruska, Německa, Rakouska a Itálie, nejsou lidké a udrženi se v úradě deset plyně let svědčí jistě o vynikajících jeho schopnostech.

Jestliže Grey vykoná něco neúspěšného, Anglii se to líbí. Anglie má zálibu v Greyovi, poněvadž je Angličanem každým směrem. Dle prohlášení Sydney Brookse je "nejangličtějším Angličanem v Anglii". Sir Edward vyhlíží jako římský císař, který přidělil se diktátor anglického křesťanství. Není o tom sporu, že sir Grey v přítomné válce má úkol nejtěžší. Osvědčil se ostatně jako schopný diplomat již v minulosti, zvláště v době krise marocké, za války na Balkáně a při jiných příležitostech. Jemu přísluší zásluha o to, že mezi Anglií a Ruskem panuje upřímné přátelství a že trojdhoda ukázala se pevnou při zabíjení přítomného gigantského zápasu v Evropě. Byl to Grey, který uspořádal anglo-ruskou dohodu a učinil možností seznáku krále Edwarda s carem Mikulášem v Rovanu.

Nestranní kritické jsou toho náhledu, že sir Grey byl upřímným ve svých snáškách o udržení míru. Když ale udeřila velká hrozba a plameny války počaly vyžehávati na všech stranách, sir Edward osvědčil pevnou ruku a ukázal, že národní čest nedovoluje Anglii, aby stála mimo velký evropský zápas. Sir Edward Grey není mužem lidově populárním v pravém slova tuha smyslu. Není zastavatelem a zná své jméno a popisá svých. Svému úřadu věnuje se ale úplně a zdá se, že nemá jiných zájmů. Anglie jistě

může se považovati za šťastnou v úradě ministra zahraničních záležitostí má v přítomné době může tak opravdového.

Aristide Briand, francouzský ministrpresident a ministr zahraničních záležitostí, byl právníkem, náikem a socialistou. Nyní nemá času ku konání právníké práce, nemá času na snění, pokud válka trvá, a ze socialistické strany byl vyloučen. Briand hrál roli v politickém životě Francie od svého zvolení do parlamentu v roce 1902, ale teprve v roce 1910 stal se proslulým svým jednáním ve velké stáve železničních zařízení. Tři-set tisíc mužů vyšlo na stávkou a nebrnilo úplně dopravu. Briand tehdy byl ministrpresidentem. Povola stávkující do zbraně k třítydennímu cvičení jako záložníky a nařídil jim, aby jako vojsko chránili a řídili železnice. Zelezníci zřízení byli tak přimureni vojenským zákonem státi se stávkující vlastní stávkou. Když válka na doba přišla na Francii, vzpomínala byla na tohoto pozoruhodného muže a povolán byl k vysoké zodpovědnému úřadu. Briand ujal se úřadu premiéřského v říjnu, kdy Vivianho kabinet resignoval. V starém Římě ve chvíli, kdy nepřítel nalézá se před branami města, volen byl nejpodobnějším vůdce, těšící se důvěře lidu, za diktátora. Totéž učinila také Francie. Jého nepřítel pojmovali jej v době stávky železničních zařízení diktátorem a Briand lozromyslně přijal toto pojmenování.

O osobní síle a vynikajících schopnostech ruského ministra zahraničních záležitostí Sergeje Sazonova, nejlépe svědčí okolnost, že v úradě svém nalézá se po šest let. Takové dlouhé hluty podání o se dovoliti má ruským ministrem od Gorjakovy dlouhé hluty, zakonečené v roce 1882. Sazonov je dobrým diplomatem a při om přímým člověkem, který neváhá vyjádřiti svoje mínění, jedním z o nepříteli Ruska. "Po čtyřech let," prohlásil Sazonov v udávném interviewu, "Němci se těli na našich hranicích s kamennou prsou, jak ruské příslušníky, připraveni k vržení jej." Sazonov je toho náhledu, že Anglie, Francie a Rusko jsou zodpovědnými za budoucí osud Evropy. Sazonov je Rusem každým směrem a byl vždy proti německým vlivům, které tak dlouho vládnou u carského dvora.

Italský ministr zahraničních záležitostí, baron Sidney Sonnino nalézá se v italském politickém životě po čtyřech let, nekdyby nejméně svého úradu ujal se až tři měsíce po prohlášení války. Itálie má ve zvyku obraceti se na tohoto člověka, jednají se o přikročení míru, obrážné řešení, a je-li třeba fiditi pevné vztahy k jiným zemím. Bylo očekáváno, že premier Salandra zvolí jej pro úřad ministra zahraničních záležitostí po úmrtí markýze San Giuliana, jehož Sonnino a Salandra jsou upřímnými přáteli. Sonnino byl vůdce hnutí za účelem intervence Itálie v přítomné válce na straně spojenců. Je jedním ze zakladatelů a majitelů Giornale d'Italia, časopisu v Římě vycházejícího, který první počal psati pro vše spojence.

Sonnino často je nazýván "nejostnějšíším mužem v Itálii." Nebyl ale vždy mužem nejoblíbenějším. Jako vůdce opusie často vedl prudké útoky proti vládním, ale jako premier neměl dotatky síly, aby vykorenil zlo. Byl dvakrát premiérem a sice v roce 1906 a v roce 1909. Jenom sto dní po každé udržel se v úradě a byl vždy vystřídan starým svým politickým odpůrcem Giolittim. Německo mělo v posledních deseti letech pět ministrů zahraničních záležitostí. Gottlieb von Jagow, přítomný německý ministr zahraničních záležitostí, byl v dancem v Římě, kdy—před třem roky—do přítomného svého úřadu byl ustanoven. Von Jagow je osobním přítelem císaře Viléma a nepochybno to byla hlavní příčina,

VELKÝ PRŮVOD PRO V OJENSKOU POKROKOVOST.

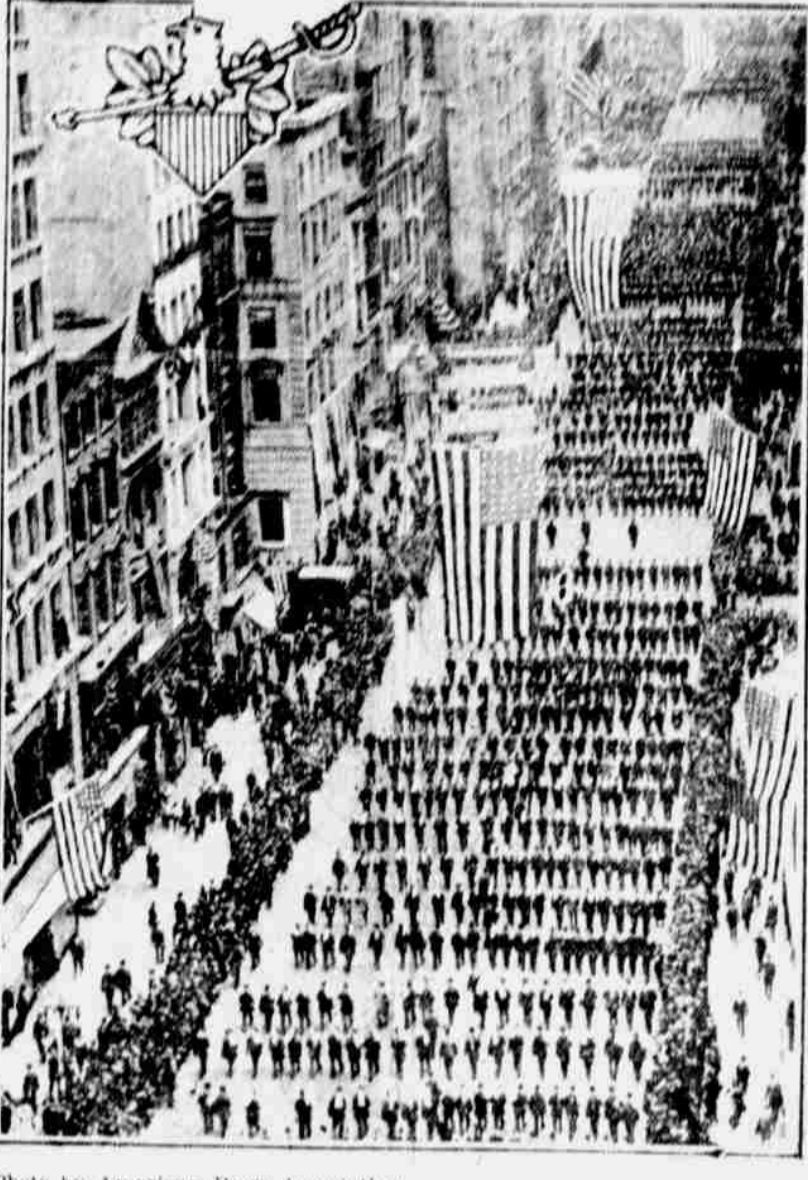

Photo by American Press Association.

Více jak 140,000 mužů, žen a dětí pochodovalo v průvodu, jenž byl demonstrací pro vojenskou pohotovost, v New Yorku. Na obrázku našem spatřujeme výjev z toho to průvodu. Chicago a jiné města budou mít podobné průvody.

proč do úřadu ministra zahraničních záležitostí byl povolán. Baron Stěpán Burian z Rakova, rakousko-uherský ministr zahraničních záležitostí, je Maďar a považován je za jednoho z nejsilnějších mužů v duální monarchii. Pochází z občanské rodiny, ale od svého mládí byl cvičen pro diplomatické služby. Byl rakouským vyslanecem v Bulharsku a později v Řecku. Vzdal se diplomacie služby před vypuknutím války a ustanoven byl ministrem zahraničních záležitostí v lednu roku 1915, kdy baron Berchtold se úřadu svého vzdal.

ZE ŽIVOTA RAKOUSKÉ CISAROVNY ALŽBĚTY

Císař rakouský, František Josef První, setkal se s arekúznou Alžbětou, napotomní císařovnou rakouskou, poutou náhodou. Zamířoval se do ní na první pohled a mluvilo se tehdy o snatku z lásky, který v panovnických rodinách nebývá pravidlem. Intriky a politické ohledy pravidelně při takových snatech hrají hlavní roli. Arekúzna Alžběta byla krásná, měla a povahy příjemná a nebylo tu zcela mnoho, co stálo by v cestě manželském štěstí v císařské rodině. Ale František Josef byl z neklidně keru habsburské. Nedovodil dostatečně oceniti milou povahu své životní družky a připravil jí život, plný žalu a odličkí, tak že ruky vraha lechtého možno dojuste míry považovati za milosrdnou. Byla to žena nešťastná, životem zklamána a nespokojená, kterou anarchista zavraždil.

Když arcivévodkyně Zofie, matka mladého císaře Františka Josefa, počala se obírati plány o ženitbě svého syna, přirozené první její myšlenka platila spřízněnému

královskému domu bavorskému. Myslela na svoji neteř Helenu, nejstarší deera svého bratra, vévodě Maxmilianu, jako nejvhodnější nevěstu pro svého syna. Mladý císař nestýkal se mnoho se svým bavorským příbuzným a když v květnu roku 1853 poslán byl na návštěvu k němu do krásného záměku na Staruberském jezeře, nemohl se přesně upamatovati, jak vypadal jeho vyvalená, o jejíž ruku měl požádati.

Byl velmi vrle přijat a představen své sestřenice Heleně. Po zleji odpoledne ale v záměckém parku setkal se tváří v tvář s mladou krásnou dívkou, s kterou nestýkal se před tím. Byla to druhá deera vévodě Maxmilianu, Alžběta. František Josef vyslovil překvapení, že nestýkal se s ní při hostině. Alžběta se ale smutně usmála a prohlásila, že jí povolání za přílis mladou a že dosud nesmí se sčastitřiti hostini. Mladý císař jí ale ujustil, že postará se o to, aby byla přítomna. Alžběta skutečně večer objevila se poprvé ve vznešené společnosti jako velká dáma v dlouhých šatech a s krásně upravenými vlasy.

Když František Josef požádal o její ruku, bylo mu sděleno, že je přílis mladá pro snátek. Ale později zaslal jeho byla znovu v záměku a zasnobnieni konala se o tři měsíce později v Lisu. V dubnu roku 1854 konal se slavný snátek ve Vídni. Mladá císařovna byla tehdy něco málo přes tři roky stará. Nevěřila se přílis vlně v prvních chvílích ve Vídni. Byla to pro ni změna. Dvorní život a jeho intriky často staly se jí az protřvanou a volná často si přáhla, aby nalézala se znovu v starém radnem záměku v bavorských Alpách. Ale láska k slá-

vnímu manželé zaplašovala z hlavy tyto myšlenky. Alžbětiny rodiče nebyli příliš bohati a Alžběta byla namočena z domova šetrní. Zládo se jí, že v dvora se přílis rozhazuje a trvá na svých ekonomických zvycích. Náhledy mladé císařovny často srážely se s náhledy její tetě a tehdy, ale Alžběta pravidelně trvala na svém a podávalo se jí skloniti i císaře na svoji stranu. Svoji milou povahou úplně přetvořila a osvěžila život u carského dvora v starém městě na Dunaji, který byl známé tichým za panování císaře Ferdinanda a jeho nábožné manželky. Mladá císařovna nikdy nemíchala se do politiky a na její mysli nemělo žádné vlivu. Byli politický obzor nějak zachlumen. Milovala dlouhé projíždky kočmo a ráda také vyjížděla si s císařem na návštěvu různých rakouských zemí, v nichž dostala se carským manželům pravidelně seředeného uvítání. V roce 1855 narodila se císařskému manželům deera, které dáno bylo jméno Zofie k počtě habček. Následujícího roku narodila se císařskému manželům jiná deerska, která pojmenována byla Gisela. Dne 21. srpna roku 1858 narodil se jim syn, následník trůnu. Po narození následníka třetímu deera mezi císařskými manželé k nelhodám a v důsledku jich císařovna značně ochladla. Snažila se zapomenouti na zálosti a trudy a dostávala se po různých místech, navštívila Madeira, Alžír a Korfu. Ve Vídni bylo jí těsnou a v blízkosti hledala klid. Navštívila také Anglii a zde zvláště v malebném Irskému dlehu se zležela. Lidé v různých rakouských okresích do dnešního dne mají mále vzpomínky na dobovému skutky laskavé císařovny.

GREGORY RASPUTIN.

Krátka depeše z Petrohradu, poslána přes Bukuresť a Berlín, oznámila, že záhadný mnich Gregory Rasputin, který těšil se značnému vlivu u carského dvora, byl zavražděn. O Rasputinovi často došlo v zprávy nejoblíbenějšího drahu. Před dvěma roky bylo o něm známeno, že jistá žena vynikajícího postavení pokusila se o usmrcení tohoto mnicha. Tehdy evrov osobní lékař byl poslán k jeho sestřeni a jedná z předních dam carských byla ustanovena za jeho ošetřovatelku.

se zvláštní účton a tento měl volný přístup k carskému dvoru. Car často prý tázal se jej na radu v různých záležitostech v posledních letech. Car i carevna navštívvali jeho kázání, v nichž pronášel různé procevtí. Nepřítel Ruska dokonce prohlásil, že on je skutečným vládcem Ruska.

Časopis Novoje Vremija před několika roky přinesl zajímavý článek o tomto záhadném mnichu. Písař článku spolu se svým přítelem oběhl s mnichem a dokonce povídal si jeho způsob, aby z nich usoudil, jaké je tajemství velkého jeho vlivu.

"Byl jsem překvapen," psal ve svém časopise, "že tento polovzdělaný sedláček ze Sibíře našel cestu do Petrohradu a že přijat byl v domovché nejlepší společnosti. Po rozmluvě s Rasputinem sledoval jsem, že ví, jak učiniti dobrý dojem na lidi, s kterými se setkává. Je přirozeným filosofem, dokonale seznámemým s biblí, a mluví o náboženství jako gramofon s přirozeným nadšením. První dojem, který tento sibiřský mužik na mne učinil, byl dobrý. Myslel jsem si, že je to chytřý sovlák, ale přirozeně nábožný, schopný vymamiti lidi z jejich lethargie, pokud náboženství se týče. Nelíbily se mně ale jeho elegánské boty a okolnost, že z mého domu šel na návštěvu k jisté dámě. Byl jsem také překvapen, když spatřil jsem, že Rasputin líbí danam ruce při loučení se s nimi. Nějaký podivný svatý, myslel jsem si, jeden z takových, které občas společenská smetánka zve si do svých salónů, čili-li potěhu na chvíli vymamiti se z jednotvářnosti."

V té době Rasputin nalézá se na vrcholu své slávy. Ale brzy po té svatý synod počal v něho ztráceti důvěru. Jistá vynikající žena odebrala se na Sibír a zde snažila se zveděti něco z jeho minulosti. Dověděla se mnoho, co "svatého" může kompromitovat. Někteří časopisy oznámily jej za šarlatána a šarlatána. Ve chvíli, kdy jeho vliv počal ochabovati, rozhodl se pro vykonání pouťi do Jerusalema.

Vrátil se ne již tak elegantně oděm jako dříve. Carem byl přítel zkoušen. Také církevní hodnostáři se s ním smířili s výjimkou biskupa Germogena. Když se jednalo o otázku, má-li býti Rasputin vysvěcen na kněze, jediný biskup Germogen proti tomu pozevl svého hlasu. Ale od té doby biskup Germogen počal ztráceti na vlivu a brzy po té následoval jeho pád.

Rasputin měl značný vliv na ženu. Nikdo nedovodil vysvětliti, jak snadno získával si jejich důvěru. V těchto zemích z bohatých ruských vrstev měl mocně spojenice a tím jeho vliv se šířil. Je-li pravdou, že byl zavražděn, pak odstraněna byla v něm jedna z nejzáhadnějších a zároveň nejpůsobivějších osobností, jaké kdykoliv objevily se u ruského dvora.

"Věřte ve stěhování duší?"
"Ano, jsem přesvědčen, že byl jsem kdysi osem?"
"Tak? A kdy pak?"
"Tronkrte, když jsem vám půj-il těch 30 dollarů."
Ztráta času a peněz.
Nemnohé často dostávají se náhle, neočekávané a přináší velké utrpení duševní a tělesné, ztráta času a peněz. Každý proto pečovati má o své zdraví tak, aby možno-li nemoc v čas přesílel a jakmile dost málo počti, že by neměl žaludek v pořádku anebo, že by jinak nevolným se cítil, má hned zaříti přešpanou dávku Trinerova léčivého Horkeho Vina. Osvědčený tento lék vyprázdni vnitřnosti rychle a dokonale, dodá jim nové pružnosti a síly, oživí chut k jídlu, pomůže trávení a odstraní zápu. I tímto darem zdraví se těletem odporučovaly bychom aby občas vsali dávku Trinerova léčivého Horkeho Vina, by své zdraví na stejném dobrém stupni si udržovali. Cena \$1.00.—Jos. Triner, Velko-výroba léku, 1331—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. v lékárnách.

Trinerovo Léčivé zahání bolesti v rheumatismu, májte jej stále po ruce. Cena 25c a 30c, v lékárnách. Poštou 30c a 60c.—Advertisement.

GENERAL VON HINDENBURG RÍDÍ NA RUSKÉ FRONTE OBNOVENÉ BOJE

Photo by American Press Association.

Ruská fronta má se co nejvíce státi scénou prudkých bojů, soudě dle zpráv, které dosahují o obnovené činnosti vojsk generála von Hindenburga. Na obrázku našem spatřujeme starého německého generála pozorovati pohyby vojsk se skupinou důstojníků.

Více jak 140,000 mužů, žen a dětí pochodovalo v průvodu, jenž byl demonstrací pro vojenskou pohotovost, v New Yorku. Na obrázku našem spatřujeme výjev z toho to průvodu. Chicago a jiné města budou mít podobné průvody.